

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
3. interní klinika 1. LF UK a VFN
U Nemocnice 1, Praha 2, 128 00

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Efekt výživového poradenství na mentální anorexii, její vznik i léčbu
Autor práce: Veronika Pokorná
Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Alena Teofil
Oponent práce: Mgr. Bc. Martina Daňková
Akademický rok: 2016/2017

POSUDEK

Volba tématu

Autorka se v práci zabývá problematikou výživového poradenství a jeho možného vlivu na vznik a léčbu poruch příjmu potravy (PPP), konkrétně mentální anorexie (MA).

Teoretická část

Teoretická část je členěna do dvou relativně logických celků – popisu výživového poradenství a poruch příjmu potravy mentální anorexie. V prvním celku autorka popisuje legislativní požadavky pro práci nutričního terapeuta (NT) a výživového poradce (VP). Druhý tematický celek se zabývá teorií poruch příjmu potravy.

Definuje výživové poradenství, kde nejspíše chybou vlastního překladu autorka mění kompetence osob vykonávajících výživové poradenství.

Oceňují nástin spojitosti mezi přehnanou pozorností věnované jídlu a vlastní postavě i v edukaci prevence obezity. Bohužel odborněji nepropojuje nastíněný možný vztah mezi nekvalitním výživovým poradenstvím, dietingem (ke kterému mj. nevhodné poradenství vede, případně jej prohlubuje) a rozvojem PPP.

Aktuálnost tématu:

Téma je zcela jistě velmi aktuální a je zvoleno velice dobře.

Praktická část

V praktické části má velká část textu charakter teoretické části práce - část textu je věnována popisu nauk a definic, což jednoznačně ubírá prostor pro praktické zhodnocení případových studií a jejich propojení s teoretickými poznatky autorky.

Formulace cílů práce:

Hlavním cílem práce bylo zjistit možný vliv výživového poradenství na vznik mentální anorexie. Bylo stanoveno 5 výzkumných otázek, kterými autorka chce potvrdit nebo vyvrátit nastíněnou hypotézu o vlivu VP na vznik mentální anorexie.

Výzkumné otázky tvořila autorka sama, nejsou opřeny ani konfrontovány s podobnými pracemi.

Užité metody výzkumného šetření:

Autorka uvádí, že zvolila metodu polostrukturovaného rozhovoru. Samostatně vytvořila dotazník, kterým se při rozhovoru řídila. Dotazník obsahuje 15 otázek, většina z nich je charakteru uzavřených otázek (ano/ne), které nejsou doporučovanou součástí polostrukturovaného rozhovoru. Z metodologického hlediska mám

pochybnost, že se nejedná se o polostrukturovaný rozhovor, ale o kombinaci dotazníku a jakési formy polostrukturovaného rozhovoru. Chybí opodstatněnost výběru metody i vybraného typu otázek; není uvedeno, jakou z prověřených (standardizovaných) metod se inspirovala, neodkazuje na žádné podobné (i zahraniční) studie. Autorka se odkazuje na svoji vlastní zkušenost a úsudek.

Charakteristika zkoumaného souboru:

Výzkumný soubor čítal pouze tři respondentky. Skutečností, že malý vzorek pravděpodobně nemá výstup, který lze generalizovat si je autorka vědoma a v práci jej zmiňuje.

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití:

Výsledková část není zcela přehledná. Autorka komentuje proběhlé rozhovory a přidává subjektivní, ojediněle obsahu irelevantní hodnocení. Velmi správně komentuje neodbornost poskytnutého výživového poradenství. Ne ze všech kazuistik však lze dle mého názoru vyvodit přímý negativní vliv výživového poradenství na tak komplexní onemocnění, jakým MA je. Mj. proto, že nejsou uvedena komplexní anamnestická data respondentek. V případových studiích chybí odborný komentář autorky (doplnění BMI, propojení se znalostmi o povaze onemocnění, odborný komentář).

Úroveň diskuse:

V diskuzi autorka opakuje výsledky z výsledků analýzy. Není přítomno srovnání s podobnými výzkumy, chybí poukázání na možné limitace předkládané práce. Vhodný by byl odborný komentář nastiňující vhodnou léčebnou nutriční péči z pohledu autorky jakožto studentky oboru.

Splnění cílů:

Dle vytyčených cílů práce upozorňuje na reálný problém neodborně vedeného výživového poradenství. Současně poukazuje na reálné nízké povědomí o rozdílu mezi výživovým poradcem a nutričním terapeutem. Původní cíl prokázat efekt výživového poradenství na vznik MA je v závěru přeformulován.

Grafická dokumentace a přílohy:

Práce obsahuje 3 grafy a 8 tabulek. Grafy jsou přehledné, bez zdroje. Tabulky ne vždy správně a srozumitelně popsáné, odkazy i vzdáleně v textu. Přílohy jsou pouze 2, jsou zpracovány dobře, včetně přiložených otázek rozhovoru.

Formální zpracování práce:

K formální stránce mám určité připomínky:

- *Lingvistická a stylistická kvalita je místy vágní, místy nepřesná terminologie (např. „čistá anorexie“). Užívaný jazyk působí neformálně a ne vždy adekvátně stylu, který by měl být užíván v akademické práci. Práce místy působí jako popularizační článek. Objevují se překlepy a občasné gramatické chyby.*
- *Pochybnost metodologie - na základě věku a statutu posuzované autorky lze pochybovat o klinických zkušenostech, o které jak sama uvádí, se opírala mj. při výběru metody. I v případě vysoké úrovně klinické zkušenosti, kterou autorka prozatím nedisponuje, je třeba se opírat o relevantní metodologické nástroje.*

Celkové hodnocení práce

Spíše negativně hodnotím formální zpracování práce, které ubírá na jinak velice aktuálním a dobře zvoleném tématu. Text jako celek není psán odborným vědeckým jazykem, autorka má tendence používat nepřesnou terminologii a poměrně často dochází k vlastním, ale zjednodušeným interpretacím složitých jevů. V případě doplnění míry pokory a sebekritičnosti při interpretaci výsledků tří kazuistických sdělení zejména v diskuzi se jedná o zajímavou práci.

Za pozitivní považuji na bakalářskou práci velký počet zdrojů. I přes formální nedostatky je z práce patrný autorčin zápal pro obor nutriční terapie.

*Předkládanou práci, přes určité výše uvedené nedostatky, hodnotím jako odpovídající požadavkům kladeným na **bakalářskou práci**:*

Doporučení / nedoporučení k obhajobě: práci doporučuji k obhajobě

Práci klasifikuji stupněm **výborně** velmi dobře **dobře** **neprospěl/a**

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

1. V analýze výsledků popíráte možný vliv rodiny, jak tedy nahlížíte na fakt, že matka první respondentky držela mnoho diet? Na základě jaké skutečnosti usuzujete, že „to klientku nijak nepoznamenalo“?
2. Na více místech upozorňujete na negativní stránky výživového poradenství. Domníváte se, že legislativní požadavky na práci NT mohou účinně zamezit podobným scénářům mezi absolventy oboru nutriční terapie?

V Praze 31.5 2017

Mgr. Bc. Martina Daňková